

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobců: **a) H. M., b) nezl. K. M., c) nezl. D. J.**, všichni zastoupeni Mgr. Ondřejem Rejskem, advokátem se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2012, čj. OAM-96/ZA-ZA06-PA03-2012, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 12. 2012, čj. 29 Az 13/2012 – 72,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému advokátovi žalobců Mgr. Ondřeji Rejskovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Rozhodnutím ze dne 9. 5. 2012, čj. OAM-96/ZA-ZA06-PA03-2012, žalovaný neudělil žalobcům mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

2. Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 17. 12. 2012, čj. 29 Az 13/2012 – 72, zamítl.

3. Krajský soud uvedl, že žalobci zpochybnili pouze neudělení doplňkové ochrany, nikoliv azylu. Ztotožnil se se závěrem žalovaného, že podmínky pro udělení doplňkové ochrany nebyly v posuzované věci splněny. Soud vyšel především ze skutečnosti, že žalobkyně opakovaně navštěvovala Ukrajinu a neměla tam žádné problémy se státními orgány, milicí ani soukromými osobami. Tvrzení, že by žalobcům v případě návratu hrozila pomsta ze strany neznámých osob mongolského původu, které telefonicky vyhrožují druhovi žalobkyně a), proto soud považoval za účelové. Žalobkyně a) uplatnila toto tvrzení až ve chvíli, kdy jí nebylo prodlouženo pracovní pobytové vízum na území České republiky a kdy nesehnala zaměstnání. Krajský soud připustil, že se ukrajinská milice potýká s korupcí, nepovažoval však za nutné hodnotit, zda by milice poskytla žalobcům skutečnou ochranu, protože tvrzení žalobců nebyla věrohodná.

4. Podle krajského soudu nebyla důvodná ani námitka zastaralosti informací o zemi původu. Žalobci byli s těmito informacemi seznámeni, nijak se k nim však nevyjádřili, ani nenavrhli doplnění dalších informací. Za této situace žalovaný nebyl povinen opatřit další podklady od nevládních organizací nebo z jiných zdrojů.

III.

5. Žalobci (stěžovatelé) brojili proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

6. Krajský soud měl podle stěžovatelů zrušit rozhodnutí žalovaného pro vadu řízení spočívající v neobstarání aktuálních informací o zemi původu, které by byly ověřeny z různých zdrojů. Závěr krajského soudu, že podklady pro rozhodnutí byly dostatečné a nedošlo k závažnějším vadám řízení, je v rozporu s rozsudkem ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008 – 81, č. 1825/2009 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Žalovaný vycházel ze zpráv o zemi původu z roku 2009, z ledna 2010 a z databáze ČTK. Tyto zprávy nebyly dostatečně aktuální, a to i s přihlédnutím k obsahu zprávy Amnesty International, kterou stěžovatelé předložili.

7. Pokud by žalovaný zjistil skutečnou a aktuální situaci na Ukrajině, posuzoval by důvody žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu ve zcela jiném světle a nemohl by je považovat za nadnesené nebo zcela vykonstruované. Z téhož důvodu je nesprávný také závěr krajského soudu o účelovosti tvrzení stěžovatelů týkajících se mongolských státních příslušníků, kteří se chtějí stěžovatelům pomstít. Stěžovatelé vždy uváděli, že pro tyto osoby je snazší přicestovat na Ukrajinu, než do České republiky. Krajský soud nesprávně uvedl, že stěžovatelé tvrdili, že je pro tyto osoby snazší přijet do České republiky.

8. Jediným orgánem, který je na Ukrajině příslušný poskytovat ochranu proti výhrůzkám a mstě, je milice. Od milice však nelze očekávat skutečnou a účinnou ochranu před útoky soukromých osob, které souvisejí s problémy druhu stěžovatelky a). Stěžovatelé by byli pravděpodobně vystaveni ponižujícímu zacházení ze strany milice, pokud by se na ni obrátili. Jinde o pomoc žádat nemohou. Stěžovatelé trvali na tom, že jejich výpovědi nebyly účelové a že splňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

IV.

9. Žalovaný odkázal ve vyjádření ke kasační stížnosti na své rozhodnutí a napadený rozsudek. Kasační stížnost neobsahuje důvody prokazující její přijatelnost.

V.

10. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

11. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelů ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejich hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky stěžovatelů.

12. Nejvyšší správní soud se podrobně vyjádřil k podmínkám, které je třeba splnit pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (viz např. rozsudek ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008 – 62). Otázkou, do jaké míry musí žadatel o mezinárodní ochranu prokázat, že nemůže nebo není ochoten využít ochrany země původu

z důvodu pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy ze strany nestátních původců, se zdejší soud zabýval např. v rozsudcích ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2007 – 57, ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 – 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, či výše uvedeném rozsudku čj. 5 Azs 50/2008 – 62. S ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal při posouzení těchto podmínek žalovaným ani krajským soudem zásadní pochybení, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelů.

13. Zdejší soud se zabýval také požadavky, které musí splňovat informace o zemi původu, aby mohly být použity jako důkaz v řízení o mezinárodní ochraně (viz např. rozsudky čj. 1 Azs 105/2008 – 81, či ze dne 31. 7. 2008, čj. 5 Azs 55/2008 – 71). S ohledem na skutková tvrzení stěžovatelů a zemi jejich původu Nejvyšší správní soud nezjistil, že by žalovaný a krajský soud vyšli z nedostatečného množství objektivních a aktuálních informací.

14. Ze spisu navíc vyplývá, že stěžovatelka a) přicestovala do České republiky již v roce 2005. První žádost o mezinárodní ochranu podala až v dubnu 2012, tedy po sedmi letech pobytu v České republice, během něhož několikrát navštívila Ukrajinu na dobu několika týdnů. Lze proto dodat, že pozdní podání žádosti o mezinárodní ochranu poté, kdy cizinec pobýval na území České republiky delší dobu a nyní přestal splňovat zákonné podmínky pro pobyt, svědčí o účelovosti této žádosti a výrazně snižuje věrohodnost dotčeného žadatele (viz rozsudky ze dne 10. 2. 2006, čj. 4 Azs 129/2005 – 54, či ze dne 15. 8. 2008, čj. 5 Azs 24/2008 – 48, č. 1724/2008 Sb. NSS).

15. Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

16. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nebyli v řízení o kasační stížnosti úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

17. Stěžovatelům byl usnesením krajského soudu ze dne 31. 5. 2012, čj. 29 Az 13/2012 – 16, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Ondřej Rejsek. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 3100 Kč za jeden úkon právní služby (podání doplnění kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 3400 Kč. Advokát není plátcem DPH. Částka v celkové výši 3400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. března 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu